

Presentació

Amb aquest acte recordem in honorem el nostre col·lega i amic, membre de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, de manera sentida i amb agraïment per la seva contribució a la filologia catalana i romànica i pel seu servei i la seva lleialtat a l'Institut. I ho fem en presència de la seva esposa, Maria-Pilar Perea, també filòloga, que el va acompanyar en la tardor de la seva vida.

Germà Colón va morir el dia 22 de març de 2020, als noranta-un anys. Va ser, malauradament, en plena pandèmia de covid-19. No vam poder acomiadar-nos-en.

Feia poc més d'un any, quan va complir els noranta, que el Consell de Govern de la Secció Filològica i un bon nombre de membres de la Secció el vam visitar a casa seva per felicitar-lo. Estava content de la visita, però se'l notava cansat. La seva lucidesa era increïble. La seva actitud, com era habitual: amable, educada i simpàtica.

Ens va parlar dels treballs que tenia en curs. Li preocupava no poder enllestir l'edició de la selecció de mots del Vocabulari de la llengua catalana medieval de Lluís Faraudo de Saint-Germain, que volia publicar en paper. Hi estava treballant tan intensament com podia, amb l'ajut de Gemma Boada i, naturalment també, de Maria-Pilar Perea. Ja havia acabat feia uns dos anys i s'havia fet públic en format de base de dades el vocabulari complet, però Germà Colón insistia en la publicació impresa de la selecció de mots que ell mateix havia fet. Avui aquest llibre és una realitat. N'estaria molt satisfet.

Volem recordar-lo i homenatjar-lo. Recordar-lo com a company de la Secció Filològica sempre present mentre la salut li va permetre desplaçar-se al carrer del Carme. Homenatjar-lo pel llegat lingüístic que ha deixat, per les llargues hores de dedicació a la romanística, amb un interès especial en el català i el castellà. És, sens

dubte, una de les figures més importants de la romanística europea de la segona meitat del segle xx.

Germà Colón va entrar a l'Institut el 1966, quan ja era una personalitat reconeguda científicament. Va incorporar-se a la Secció Filològica com a membre corresponent perquè residia a Basilea, on ocupava la càtedra de filologia romànica de la Universitat, però quan va jubilar-se i va instal·lar-se a Barcelona, el 1993, va ser elegit membre numerari de la Secció Filològica.

No em toca a mi aquí explicar la seva trajectòria acadèmica perquè la tractaran altres companys de la Secció, però deixeu-me evocar algunes de les seves obres de capçalera, indispensables per als estudiants de filologia i joves professors de la meua generació: El lèxic catalán en la Romania, publicat el 1976 en castellà i del qual va fer una versió en català el 1993; La llengua catalana en els seus textos, Premi Prat de la Riba de l'IEC l'any 1978, o Panorama de la lexicografia catalana, en coautoria amb Amadeu Soberanas, publicat el 1988.

En vida va rebre moltíssims premis, guardons, doctorats honoris causa i reconeixements de tota mena, que en altres intervencions ja s'explicaran. Però avui recordem el company de la Secció Filològica, el membre de l'Institut d'Estudis Catalans i l'amic que fou de tots nosaltres; recordem la persona amable, generosa, disponible i cordial, i també el col·lega il·lustre de qui no vam poder acomiadar-nos quan ens va deixar.

Gràcies, Germà. Molts hem tingut l'oportunitat de conèixer-te i tractar-te i la sort de compartir una petita part del teu trajecte. Descansa en pau!

TERESA CABRÉ
Presidenta de l'IEC

Avui homenatgem, per fi, el nostre company Germà Colón, nascut a Castelló de la Plana el 30 de novembre de 1928. Germà Colón ha estat unit a la Secció Filològica des de 1966, any en què hi ingressà com a membre corresponent. Posteriorment, el 1993, passà a numerari, i va continuar actiu, primer com a membre numerari i després com a emèrit fins a la seua mort, el 22 de març de 2020, l'any de la pandèmia. Incansable, malgrat les malalties que sovint acompanyen l'edat, ha estat una persona cabdal, un referent, per a tots nosaltres i per a tothom que el va conèixer i hi va col·laborar.

És, sens dubte, un membre emblemàtic de la Secció Filològica, unit en el nostre imaginari a una altra figura excelsa, la del doctor Badia i Margarit. Castellonenc internacional, treballador incansable per la llengua. No em correspon a mi glossar els seus mèrits ni les seues contribucions. A tall d'anècdota, m'he permès de consultar la Viquipèdia, que és on cerca la informació el públic general, i m'ha sorprès com el presenten a través del que es coneix com a etiquetes. En són tantes, que les agruparé. En concret, apareix etiquetat en les categories següents:

- Romanistes, Catalanistes (filòlegs), Filòlegs valencians contemporanis;*
- Alumnes de la Universitat de Barcelona, Alumnes de la Universitat de Madrid, Alumnes de la Universitat de Basilea;*
- Professors de filologia, Professors de la Universitat d'Estrasburg, Professors de la Universitat Autònoma de Barcelona, Professors de la Universitat de Basilea;*
- Membres de la Secció Filològica de l'IEC, Acadèmics corresponents de la Reial Acadèmia de Bones Lletres, Membres del Consell Valencià de Cultura;*
- Doctors honoris causa per la Universitat Autònoma de Barcelona, Doctors honoris causa per la Universitat d'Alacant, Doctors honoris causa per la*

Universitat de València, Doctors honoris causa per la Universitat Complutense de Madrid, i

— Medalla d'Honor de la Xarxa Vives d'Universitats, Premis de les Lletres Valencianes, Creus de Sant Jordi 1985, Gran Creu de l'Orde d'Alfons X el Savi, Valencians de l'Any.

Una llista llarga i variada que dona idea d'una vida plena i prolífica. La sessió d'avui n'és una síntesi, que va des dels aspectes més personals (l'amic), als de la seua contribució a la història de la llengua, la romanística o l'estudi dels refranys (l'erudit i investigador), passant pel seu paper en l'IEC (el company) i, finalment el seu llegat, la Fundació Germà Colón (la seua petjada). Acabarà amb una presentació del volum que inclou una selecció dels mots del Vocabulari de la Llengua Catalana Medieval de Lluís Faraudo de Saint-Germain, el projecte de recerca que va dirigir en els darrers anys, en el marc de la Secció Filològica.

Aquest homenatge ens aproximarà a la seua figura i ens permetrà recordar-lo amb una visió àmplia i polièdrica, com la seua trajectòria.

MARIA JOSEP CUENCA
Membre de la Secció Filològica